

Wat is GPP?

Groene overheidsopdrachten (GPP) zijn het proces waarbij overheden goederen, diensten en werken aankopen die gedurende de volledige levenscyclus minder belastend zijn voor het milieu dan de goederen, diensten en werken met dezelfde primaire functie die anders zouden worden verkregen.

Wat is GPP4Growth?

GPP4Growth verenigt de ervaring en de aanpak van negen overheidsinstellingen van over heel de EU om die instellingen beter in staat te stellen beleidsmaatregelen te treffen die eco-innovatie en groene groei door middel van groene overheidsopdrachten (GPP) bevorderen. 14 % van het totale BBP van de EU wordt uitgegeven door overheidsinstanties in Europa. De overheidsuitgaven aan goederen, diensten en werken hebben een totale geraamde waarde van 1,8 biljoen euro per jaar. Die substantiële publieke "koopkracht" kan worden gebruikt om eco-innovatie, grondstoffenefficiëntie en groene groei te stimuleren door milieuvriendelijke, grondstofefficiënte goederen en diensten te promoten.

Aanbevelingen uit de regionale vergaderingen in semester 1 en 2 met belangrijke stakeholders.

Samenvatting

Volgens activiteit 2.1 van het GPP4Growth-programma vergaderen de negen GPP4Growth-partners elk met belangrijke betrokken partijen in hun regio, gedurende de zes eerste semesters van het programma.

Deze beleidsnota beschrijft de thema's van deze vergaderingen en de methode om suggesties en meningen van betrokken partijen te registreren op deze vergaderingen, zodat ze vorm kunnen geven aan het beleid in de GPP4Growth-regio's. Vervolgens worden de voornaamste beleidsaanbevelingen van betrokken partijen, verzameld tijdens regionale stakeholdervergaderingen in semester één en twee, uiteengezet.

Regionale Stakeholdervergaderingen

Vergaderingen met belangrijke betrokken partijen zijn een verplichte activiteit in Interreg Europa-projecten zoals het GPP4Growth-project. Elk semester wordt er één vergadering met betrokken partijen georganiseerd in elk van de negen GPP4Growth-partnerregio's, tijdens de eerste zes semesters van het GPP4Growth-project. Dergelijke frequente interactie tussen betrokken partijen en GPP4Growth-partnerorganisaties is een vereiste voor een nauwe, succesvolle samenwerking tussen alle betrokkenen.

De 54 regionale stakeholdersvergaderingen zullen samen de publieke dialoog rond het GPP4Growth-project stimuleren en een consensus helpen bouwen om de regionale actieplannen succesvol te implementeren en groene overheidsopdrachten (GO's) in te voeren in de partnerregio's. Om ervoor te zorgen dat alle regionale stakeholdersvergaderingen de kernpunten efficiënt behandelen, wordt aan elke semestriële vergadering een thema toegekend bij aanvang van het programma. De zes thema's zijn de volgende:

1. Inleidende stakeholdersvergadering om de samenwerking tijdens en na het project uit te tekenen
2. Factoren die een impact hebben op de betrokkenheid van bedrijven bij groene aanbestedingen en op de visie van bedrijven op opgelegde groene contracten en GO-implementatie door regionale overheidsinstanties
3. Ecolabels als methode voor milieucertificering
4. Suggesties om de levenscycluskosten van producten en diensten te beoordelen
5. Monitoring en beoordelingsprocedures voor groene contracten
6. Implementatie van een GPP4Growth-actieplan

Na elke vergadering in hun regio stellen alle GPP4Growth-partners een samenvattend verslag op met de voornaamste gesprekspunten en aanbevelingen van de vergadering.

Output van activiteit 2.1

Algemene richtlijnen voor alle groepsvergaderingen van betrokken partijen

- Andalusië
- Eén rapport met algemene richtlijnen
- Semester 1

Vergaderingen met belangrijke betrokken partijen

- Alle partners organiseren er één per semester
- 54 regionale vergaderingen (negen per semester)
- Semesters 1-6

Samenvattende verslagen

- Alle partners stellen er één op per semester
- 54 samenvattende verslagen (negen per semester)
- Semesters 1-6

Syntheseverslag

- Andalusië
- Eén syntheseverslag met resultaten van de samenvattende verslagen
- Semester 6

Semester één (S1)
stakeholdervergaderingen
vs

Semester twee (S2)
stakeholdervergaderingen

Aantal deelnemers

S1 = 235

S2 = 236

% deelnemers uit openbare sector

S1 = 71%

S2 = 60%

% deelnemers uit privésector

S1 = 29%

S2 = 40%

De bovenstaande grafiek toont de outputstroom van activiteit 2.1 van GPP4Growth.

Nadat alle 54 regionale stakeholdersvergaderingen (één in elke van de negen partnerregio's per semester, zes semesters lang) plaatsgevonden hebben, zal het Ministerie voor Leefmilieu en Ruimtelijke Ordening van de Andalusische regionale regering de samenvattende verslagen, opgesteld na elke vergadering door de organiserende partner, gebruiken om een syntheseverslag te maken. Dit syntheseverslag zal de input van betrokken partijen bevatten en dan gebruikt worden om het GO-beleid in de deelnemende regio's te beïnvloeden in de vorm van regionale actieplannen.

De richtlijnen ontwikkeld als onderdeel van activiteit 2.1, om GPP4Growth-partners te helpen met hun regionale stakeholdersvergaderingen, omvatten:

- methodes om betrokken partijen te identificeren;
- voorstellen voor de organisatorische taken van de vergaderingen;
- richtlijnen over de website, uitnodigingen en het registratieproces;
- een agendamodel;
- richtlijnen over correct gedrag van moderators tijdens de vergaderingen;
- richtlijnen over de correcte voorbereiding van samenvattende verslagen.

Deze richtlijnen hielpen om de regionale stakeholdersvergaderingen die al plaatsvonden te organiseren. Zo'n 95% van de deelnemers die de regionale stakeholdersvergaderingen in semester 1 en 2 beoordeelden door een enquête in te vullen, noemde de organisatie van de vergaderingen 'zeer goed' of 'goed'.

De laatste twee pagina's van deze beleidsnota beschrijven de voornaamste aanbevelingen die betrokken partijen aanreikten tijdens de eerste twee reeksen van regionale stakeholdersvergaderingen.

Beleidsaanbevelingen voortvloeiend uit stakeholdersvergaderingen: Eerste semester

Thema eerste semester:

Inleidende stakeholdersvergadering om de samenwerking tijdens en na het project uit te tekenen

Aanbevelingen eerste semester:

- De deelnemers waren het erover eens dat ze meer ondersteuning nodig hebben om nieuwe regels met betrekking tot groene overheidsopdrachten (GO's) toe te passen.
- Het is nodig om opleidingen in te voeren.
- Er moet een databank komen met ondernemingen die deelnemen aan overheidsopdrachten om bureaucratie te vermijden.
- Pilotprojecten zouden een nuttige manier zijn om vooruitgang te boeken en de boodschap te verspreiden.
- Alle verlichting aangekocht en geïnstalleerd in steden moet zonnepanelen hebben om het energieverbruik te beperken.
- De deelnemers vragen om makkelijker toegang te krijgen tot goede praktijken die men ontdekt tijdens het project.
- Nieuwe wetgeving inzake overheidsopdrachten en nieuwe GO-voorschriften en -richtlijnen evenals bestaande GO-voorschriften in de transportsector en catering zouden helpen om GO te implementeren op lokaal niveau.
- Meer productgroepen die belangrijk zijn in de lokale context moeten opgenomen worden in GO's, bijv. in overheidsopdrachten voor de aankoop van water voor straatreiniging.
- Er moeten meer en diversere stakeholders komen om actieve participatie aan te zwengelen.

Beleidsaanbevelingen voortvloeiend uit stakeholdersvergaderingen: tweede semester

Thema tweede semester:

Factoren die een impact hebben op de betrokkenheid van bedrijven bij groene aanbestedingen en op de visie van bedrijven op geïmplementeerde groene aanbestedingen en GO-implementatie door regionale overheidsinstanties.

Aanbevelingen tweede semester:

- Workshops (tijdens stakeholdersvergaderingen) toonden de mogelijkheden om aan te kopen op basis van functionele noden en specificaties in plaats van productspecificaties, en de noodzaak om deze functionele noden te definiëren, met inbegrip van minimaal grondstofverbruik en milieuvriendelijkheid.
- Het uitgangspunt moet altijd kwaliteit zijn en men moet rekening houden met gebruikersnoden in plaats van een uniforme, maximale prestatiebenadering.
- Het is duidelijk nodig om de vele bronnen van 'angst' om GO's te implementeren in organisaties te ontkrachten, door casestudy's te promoten en meer activiteiten te organiseren om de geheimzinnigheid rond GO's weg te nemen en vertrouwen op te bouwen bij aankopers.
- Er bestaat een grote behoefte aan meer regionale vergaderingen voor stakeholders zodat ze 'groene activiteiten' en kennis ter zake kunnen uitwisselen.
- Regionale autoriteiten kunnen hun betrokken partijen helpen door hen voorbeelden te geven van de populairste tenderbeschrijvingen, zodat ze die makkelijk kunnen gebruiken in hun aanbestedingen.
- GO's opnemen in operationele programma's.
- Een paspoort opmaken van bosbouwbedrijven en standaardiseren.
- Gemeenten ertoe verplichten om een GO-strategie te hebben.
- Er moet een duidelijk wettelijk kader rond GO's komen.
- De staat moet in stimulansen voorzien voor (regionale) autoriteiten om groene criteria te gebruiken, vooral wanneer deze tot hogere kosten leiden. Wanneer de kosten op lange termijn kleiner zijn, moet de staat de hogere kosten op korte termijn verlichten.
- De staat moet ondersteuning bieden om de personeelscapaciteit van overheidsinstanties (nodig om GO's te implementeren) te vergroten.

...vervolgd op volgende pagina.

Verdere aanbevelingen tweede semester ...

- Een gezamenlijke aanpak van gezamenlijke noden, via een centraal systeem, is nodig zodat beste praktijken vlot uitgewisseld kunnen worden.
- Het is nodig om GO duidelijker te definiëren zodat duidelijk wordt welke contracten groen zijn en welke niet.
- Men moet meer aandacht besteden aan het opstellen en gebruiken van zinvolle GO-criteria, en meer doen dan wettelijke verplichtingen naleven. Wanneer bepaalde GO-criteria makkelijk vervuld worden door alle inschrijvers, moet men duidelijk maken dat niet alle criteria evenveel gewicht in de schaal werpen in het beoordelingsproces. GO-criteria moeten verifieerbaar zijn en gebruikt worden om de implementatie te controleren.
- Overleggen met de Centrale Financierings- en Contracteringseenheid (CFCA, verantwoordelijk voor de EU-financiering) om GO-praktijken op eenzelfde manier te interpreteren en toe te passen voor productgroepen die niet onder een (bestaande) ontwerpverordening vallen.
- Aankopers moeten hun noden bespreken met producenten en verdelers alvorens een aanbestedingsprocedure te starten. Het is belangrijk om te controleren of er een dergelijk product bestaat op de markt.
- Aankopers moeten alle gevallen registreren waarin ondernemingen hun contractuele verplichtingen niet nakomen. Deze vaststellingen kunnen gebruikt worden om het contract te verbreken en hen uit te sluiten van toekomstige aanbestedingen.
- Om controle en toezicht uit te oefenen kunnen aankopers voorschriften gebruiken die specifieke informatie verplichten op het cognossement. Zo kunnen ze aan de hand van het registratienummer van een geleverde auto nagaan of het om een Euro 5- of Euro 6-voertuig gaat zoals gespecificeerd in de offerte.
- Instellingen moeten interne GO-voorschriften opstellen die men dan kan gebruiken om GO-criteria te rechtvaardigen.
- Italië heeft als een van de eerste landen GO-wetgeving ingevoerd, waardoor een innovatieve fase start waarin de groene component integraal deel uitmaakt van openbare procedures. Men moet het belang van de volledige, correcte toepassing van de nieuwe regels onderstrepen, zodat het land er baat bij heeft, en alle overheidsinstanties moeten op de hoogte zijn van de juridische gevolgen bij niet-naleving van de wet.
- Meer GO-functies integreren in alle overheidsdepartementen.
- De laatste hand leggen aan nationale GO-actieplannen waar toepasselijk.
- Focussen op circulair aankopen en controles na aanbestedingen.
- Leveranciers opleiden om aan GO-criteria te voldoen.

Meer informatie

Deze beleidsnota werd opgemaakt in het Engels door het Department of Communications, Climate Action and the Environment of the Republic of Ireland, GPP4growth partner, en is gebaseerd op volgende brondocumenten:

- 'General Guidelines for all Stakeholder Group Meetings' as prepared by the Ministry of Environment and Spatial Planning, Regional Government of Andalusia.
- Presentations by Raúl Mir (Ministry of Environment and Spatial Planning, Regional Government of Andalusia) at the GPP4Growth interregional meetings in Lodz, Poland on 16th November 2017 and in Stara Zagora, Bulgaria on 15th May 2018.

Deze brondocumenten zijn op verzoek verkrijgbaar.

Surf naar www.interreurope.eu/gpp4growth voor meer info over GPP4Growth.

VRAGEN

Liesbeth Taverniers
Adviseur
Provincie Antwerpen
Dienst Duurzaam Milieu-
en Natuurbeleid
Koningin Elisabethlei 22
2018 Antwerpen

T +32 3 240 57 55
liesbeth.taverniers
@provincieantwerpen.be